

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bavariae Sanctae Volvmen ...

Rader, Matthäus

Monachii, M.DC.XXIV.

S. Hildegardis Regina, Coenobii Campidonensis Conditrix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79699](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-79699)

S. HILTEGARDIS

REGINA, COENOBII CAMPIDONENSIS

CONDITRIX.

12CC1 XXXII.

Prid. Cal. Maij.

Lambert.

Marian. Scotia.

Eginhard. in vita

Carol. M. ed. anno.

Frspurg. p. 267. in

Carolo M.

Anon. Franc. ve-

teres. p. 11 16.

Ebermar. an. 770.

783.

A mon. l. 4. c. 69.

p. 205. & c. 75. p.

212.

Theganus c. 2. p.

296. & 297.

Vita Lud. Pq. p. 338.

Sangall. l. 1. p. 363.

de re, nec eius consecratione narrant, nisi quod Theganus beatissi-

C. p. 371. 374.

419. de Desiderio fi-

bia repudiata t. 1.

aut. leit.

Regino anno 780. &

783

ipi sunt antiquis.

De ead. recentiores.

Bruschius de monast.

Germ. p. 25. & seq.

Martia. Cris. Sue-

nic. l. 12. p. 316. &

seq.

Hund. Geneal. Tito

Stemmatum lib. pag.

22.

Nicodem. Frischlin.

operū locū. p. 226.

post drama de Hilt-

garde.

Cufpin. in Carol.

Panuinius in codem.

Speculum exempl.

240. dist. 4. ex 3.

Sebast. Munster. l. 3.

Chron. Andec. p. 12. c. 3.

Est statim in limine. Lector, offendas, noueris in fastis
sacris Hildegardin virginem Binganam legi, diuersam
planè ab hac nostra, ut quæ trecentis septuaginta præ-
ter propter, aënis post hanc nostram Hildegardin, con-
iugem Caroli M. S. Bernardi demum æuo vixerit,

cùm nostra anno 12CC1 XXXII. regnum & vitam cum morte com-

mutarit. Alterum est quod monitum velim: hanc de qua in

præsens agimus, Hildegardin in nullis tabulis Ecclesiasticis, quas

quidem ego cognoui, sanctis accensam, prænomen tamen Sanctæ

& titulum in chronicō Mindensi, Andecensi & fortasse etiam in

Campidonensibus monumentis, quæ nondum licuit videre (nisi

Theganus c. 2. p. quæ apud Bruschium, Munsterum, Crusium & hoc genus recen-

tiores rerūscriptores extant) legi. Antiqui auctores omnes nihil hac

Sangall. l. 1. p. 363. de re, nec eius consecratione narrant, nisi quod Theganus beatissi-

C. p. 371. 374. mam reginam vocet. Neq; hoc (quod fere caput est rei) non mo-

nendus es, in acta vitamq; Hildegardis prodigiosa fabularum mon-

str., qualia nec Phryx olim fabulator cogitauit, nec Phædro in men-

tem fuerunt, nec in Parnasso Ascræus somniauit, irrepisse, & à qui-

busdam in historiam, tanquam certa legitimaque recepta admisſa-

fi.

De ead. recentiores.

Bruschius de monast.

Germ. p. 25. & seq.

Martia. Cris. Sue-

nic. l. 12. p. 316. &

certa & vera contendam.

Hildegardin Hildebrando Sueuorum Duce & Regarda he-
roinâ, domo Bauarâ, in monte Andecensi, qui in Boica, hodiéque

sanctorū religione & mira uilis inclitus est, natam ferunt. De pa-

rentibus Hildegardis ita accepiimus ex monumētis Andecensibus,

& Campidonensibus, si verus Munsterus, Bruschius & alij. Est oppidū

istud Campodunum peruetustum, quod ante Christum natum appellatum fuit,

ut aliqui scribunt, Vermeta, deinde Trettica, tertio, Vertica, & vltimo Campi-

dona. Habuit etiam vetustum castrum montanum Hyllamont appellatum, quod

Sebast. Munster. l. 3. olim inhabitarunt quidam duces Suevie presertim Egerius, qui ad fidem Chron.

p. 562.

Munst. l. 3. p. 562.

fud

S. HILTEGARDIS.

R. Sad. Roncon fecit. 15

Syrmata quam tragicō plorarunt moestā cothurno,
Nil tragicō dignum Syrmato pāsa fuit.
Chara Deo semper, nunquam non chara marito,
Quos sociavit amor, disociat et amor?

SEMPER INIQVA FUIT REGINIS FAMA, Sichari
Hoc docuit coniux quā Tyrus alma tubit.
Hoc et quam Gratus deuexit Colchide Iason;
Insontem viates lācūtūramp nocens.

S E H I L T E G V R D I S

D E S A H I L T E G V R D I S

fuit conuersus: Deinde post eum atque ex semine eius nati sunt dux Gottfridus dux Hobingus, Nebus, Imaus, Hildprandus, qui potens factus est in Suevia & llergoia. Sustulit ille ex Regarde uxore sua natione Bauara, in monte Andex filium Ulricum nomine, qui postea factus fuit Episcopus Lausanensis, & filiam nomine Hildegardin, quae nupsit Carolo M. genitique ei quatuor filios, Carolum, Pipinum, Lotharium, Ludouicum, & quatuor filias, Gertrudim, Gisellam, Bertham & Hildegardim. Habitauit dictus Hiltprandus aliquando in Andex, aliquando juxta Rauenburgum in monte sancti Viti, aliquando in Hylamont prope Campidonam, & filia eius Hildegardis consentiente marito Carolo M. fundauit monasterium Campidonense contulitque eidem comitatum Hylamont cum multis priuilegijs.

Bruschius eandem hoc modo deducit: In hac arce Hylermontana possea Suevæ Duces Hilbrandus, Gotfridus, Hobingus, Nebus, Imaus, & Hildebrandus secundus vixerunt ac habitarunt, ita ut hæc arx auita sedes fuerit Suevæ Ducum, ad tempora usque Caroli Magni.

Hildebrandus iste secundus ducta uxore Bauara domina Regarde except ex ea

D. Adelindin natam in
are Andechs desponsatam
domino Othoni Comiti Tra-
gendifo & Caldariensi fun-
datrix amplissimi Cano-
nistarum Collegij Buchau-
gensi prope Biberacum sita.

D. Hildegardin & ipsam
anno 732. in arce Andecensi
natam ipsa die S. Sabinae,

D. Ulricum gemellum
cum dominâ Hildegarde eo-
dem die natum, qui Episco-
pus tandem Lausana desi-

nondum Cesari desponsatam

fundatrix & monasterij Cä-

gnatus legitur.

*Dereb. gestis ab Eu-
douico Imp. p. 296.
c. 2. ap. Bitham.*

Theganus antiquissimus scriptor nullam facit mentionem
Hildebrandi, nullam Regardæ Boiarie: Qui, inquit, cum in juuen-
tute erat supradictus imperator sibi nobilissimi generis Sueuorum puellam nomine
Hildegardam, que erat de cognatione Gotefridi Duci Alamannorum. Gotef-
ridus Dux genuit Houchingum Houchingus genuit Nebi, Nebi autem genuit
Immam, Imma vero peperit Hildegardam beatissimam reginam. Postquam
eam supradictus imperator in matrimonium assumpsit, genuit ex ea tres filios,
quorum unus vocabatur nomine patris sui Carolus, alter vero Pipinus qui erat
rex super Italiam; tertius vero vocabatur Ludouicus, qui erat rex super Aquitaniam. Dum vinebat pater eorum cum eis, feliciter & celeriter instrue-
bat eos liberalibus disciplinis & mundanis legibus.

Aimoinus tantum de nobilissima gente Sueuorum oriun-
dam ait.

Eginhar-

Egin. p. 493, in corp.
Frans.

Eginhardus ijsdem verbis eam laudat (*Deinde, inquit, Eginhardus gener Caroli M.*) cum matris hortatu filiam Desiderij regis Longobardorum duxisset vxorem, incertum, qua de causa post annum repudiauit & Hiltegarde de gente Sueorum præcipue nobilitatis fæminam in matrimonium accepit: de qua tres filios Carolum videlicet, Pipnum & Ludouicum totidemque filias Rotrudim, Bertam & Gislam genuit. De quo plura volumine l. in Carolo M. p. 80. v. 4.

Nemo ex antiquis attingit Hiltebrandum, nemo Regardem Boiariam. Sed nimurum hæc minutiora plerique negligunt, nec eo minus Bauaram credimus, cum nullus veterum eius patrem expresserit. Hoc magis mirandum nullum omnino historicum ex antiquis nec Germanicum (quales fuere Hermañus, Vrspagenfis, Regino, Lambertus) nec alios ullam conditi ab Hiltegarde cœnobij facere mentionem, cuius tamen tam luculentæ Caroli M. & Alberti Boiorum Ducas tabulæ extant, hodiéque in chartophylacio Monacensi seruantur, & à nobis cognitæ sunt. Nimurum illi chronologi, Caroli tantum res executi sunt, vxorem nominarunt, res eius gestas tacuerunt: quod non historiam vel annales sed chronologiam scriperint. Ex Boiorum verò sanguine natam certissimos habeo testes, præter Germanicos scriptores ad oram supralaudatos, literas Alberti IV. Boiorum Principis anno c. 1000. scriptas quibus Campodunensis cœnobij tutelam, ab ipso coenobiarcha & contubernio illius toto rogatus, se recipere testatur. Iis in literis non solum Hiltegaridis de languine Boiorum nata scribitur, sed ipsum etiam monasterium in gratiam Boiariæ principum constitutum, ipsosque principes Boiorum hæreditarios cœnobij curatores & ministros esse. Nunquam in principum Boiariæ commodum positum fuisse hoc nobilissimum domicilium, si nulla sanguinis necessitudo intercessisset; & quos sum curatores hæreditarij & tutores petiti, si non eadem propinquitatis causa accessisset. Certum ergo exerrare Theganum, qui patrem nullum, aliam etiam Hiltegardi matrem creat. Literæ & libri contra Theganum ad manum sunt. In quibus & sanctæ nomen refert Hiltegaridis. Videor mihi deprehendisse causam erroris in Thegano. Hildebradus Sueorum dynasta fuit nobilissimus; huic eodem nomine filius fuit. His duobus cognominis, tertius etiam Hildebrandus Comes Andecensis, cui filia fuit Regarda seu Regardis. Hæc nupta est Hildebrando Sueorum seu Comiti seu Duci, Hildebrandi filio. Ex Regarda Bauara Andecensi Comite & Hildebrando Sueo nata est Hildegarda, patre Sueo, matre Bauara, gener Hildebradus Sueus apud

uus apud sacerorum Hildebrandum cognominem in Andecensi creauit Hiltegarde, quæ patriâ & matre quoque Bauara est, patrem, auum, at auum, abauū habuit Sueuos, matrem, auosque maternos, Bauaros. Munsterus tantum vnum facit Hilbrandum, maritum Regardæ, patrem tacet. Bruschius duos Sueuos Hildebrandos, quibus addit tertium Hundius Bauarum patrem Regardis, auum maternum Hiltegaridis, quam ego sequor viam expeditissimam ad errores Thegani declinandos, & qui cum Thegano exerratunt. In auro tamen paterno Hildebrando nihil moueo, siue sit Nebus siue Hildebrandus siue Imaus.

Causam positi nobilissimi religiosorum nobilium domicilij non illas fabulosas ærumnas existimarim, sed potius gratam regnamentem, quod ex humiliori statu ad supremum regie maiestatis fastigium ascenderit; quæ coniectura hoc certior est, quod id statim initio regni molita sit. Quo verò modo conditum sit ita

Crusius docet? Ceterum inquit, sic conditum est præsens monasterium. Primum ibi lapidem 1068. posuit, multis illustribus viris præsentibus Rolandus, Caroli M. ex sorore Bertha nepos, Francorum longè fortissimus heros, de quo poemata Italica extant, Orlandus Matthæi Marie Eoiardi amore captus: & Ludouici Ariostifuriosus: nec non statuë Rolandi in quibusdam Saxonicis viribus. Dotavit illud Hiltegarde Alpegouia, id est alpibus adiacente terra, & Segouia, lacubus, vicis, & agris, comitatu denique & vico Campodunensi, atque arce Hillemontana; priora omnia (inter quæ & Grynefurtum tunc vicus, hodie insigne imperij oppidum Memminga) sub se habente: Quæ arx & loca defuncto patre Hiltegarde Hildebrando, habitabantur à propinquis eius Audebrechto, & Berone Comitibus de Brunswiga (aliter Brunswila) dictis. Quibus psalmy corum abrogato alibi prouidit, & omnia contulit omni cum jure in perpetuum, viris nobilibus & illustribus Germania suenda, & religiosis ac literatis, quod videlicet à viro nobili effosione oculorum liberata esset. Hunc autem locum potissimum tunc ad cœnobium construendum, tum ad se ibidem sepeliendum elegit, quod situs esset in confinibus duorum Episcopatuum Constantiensis ex quo paternam, & Augustiani ex quo maternam originem duceret.

Usa est etiam (si credere placet) ad edificationem hanc duobus ab orbe Constantinopolitata & labore incomparabilib. gigantibus, Sancimone & Celerando. Portabant hi saxa humeris suis ad nouam edificationem, tantum ambo in die præstantes quantum alijs sedecim, valde autem erant voraces, ita ut hominibus admirationi & risui essent: sicuti vetustis temporibus Hercules Cæsivas cognominatus quod totos tauros deuoraret. Ipsa quidem conditrix multam ex eis materiam vocandi cum ipsis habebat. Ex his Celerandus post mortem domina in Italiam venit: Sancimon verò Campidonii defunctus.

Ruina de hoc Rolando
do sicut de Hiltegarde
de filia ab Turpino.

defunctus in medio basilice honorificè humatus est. Rursum deinde fuit Hildegardis hortata fratri sui Ulrici, cum viro suo Carolo rege, cui charissima erat, & Episc. in S. Monte mæ, et si prægnans. Quo tempore secum fertur habuisse inter multos illustres nobiles itineris comites matrem quoque suam Regardim & sororem Adelindam, Sangallenfis, & nos in eum vita.

Nonne hic latet heresis? Crucifixum videatur ironizare loqui.
Fabulosum videtur.
Nota hereticum.

Vide?

defactum esse non 10CCLXXII. anno (sicut in M.S. libro est) sed 10CCLXXVI. aut 10CCLXXVII. quo scilicet anno consecratio monasterij a Papa Adriano facta est, præsente, sicut jam intelligetur. Erant Romæ media quadragesima comiter ab hoc pontifice & senatu eius excepti: Manserunt ibi plures hebdomades; narravit Hildegardus pontifici de cœnobio, quod condidisset in Hergouia; petiit sibi reliquias aliquot sanctorum (tanquam Christi mentito sic complendo) in id à Papa dari. Verum cum hic plus dare nolle, quam, quantum ipsa minimo digito sustinere posset, inuocauit illa beatam Mariam (tanquam sacra scriptura jubente) oraret filium suum, ut is roboraret datum suæ Hildegardis. Papa dante, sustinuit ipsa digito particulam virge Aeronis, particulam nauigij Nohæ, multum cœlestis manne (vnde tunc) multa alia magna ita quidem ut res admirationi spectatoribus esset. factum die pachatu. Etiam Andegarius monasterij abbas à pontifice illo confirmatus est & consecratus Episcoporum intercessione. Hinc regimæ nomen auctum, sancta & magna Hildegardis. Pluribus diebus post (si credimus, quoniam alibi me legisse non memini, nisi quod à Gottfrido quodam Ludouici Pij Archicancellarii idem significatur, de quo 2. parte lib. 1. c. 10.) Papa iter ingrediens (Cardinalibus, Episcopis, abbatis 350, comitatus) vna cum Imperatore Carolo & Hildegarde Campidonum medio fere Maio peruenit. Erant equi circiter quater mille stabulantes quatuor milliaribus circa Campidonum, passim in pagis etiam Isna & Grynefurti que nondum erant oppida. Concursus hominum ad spectaculum dedicationis cœnobij vndeque factus. Non multò post peperit Hildegardis in Hillemonte filium quem ipse baptizauit Adrianus Papa: Pipinus fuisse dicitur. Sed prædictus Gottfridus eam antea gemellos enixam ait Ludouicum & Pipinum. Diversatus est pontifex cum rege & regina in arce modo dicta, Cardinales vero Episcopi, abbates & nobilitas alijs in arcibus ac subiecto pago Campidonensi. Tunc uerbum tunc ortum est.

O Hillemont du edler Berg Zu dir gehören achtzehn Berg.

Id est, multæ arcæ, quibus monasterium est donatum à fundatrice: Monasterium D. Marie & SS. Epimachio ac Gordiano Româ allatis dicatum, quod à Papa supra dicto mense Maio consecratum & priuilegijs confirmatum est. Idem cœnobium nobilitati extrectum, & dies quo pontifex id dedicauit, magna nobilitatis multitudine honestatus, inde nomen traxit, ut diceretur der Herrn tag/ Dominorum

Dominorum dies. deo Herin Closter/ Dominorum claustrum. Primus abbas Andegarius erat qui & se & conuentum fratrum suorum servitatuos statuta & S. Benedicti iurauit, & in arce Hillementia jussus est a regna habitare, quæ castellum eius Beronem cuius supra mentio facta est, alio transluit.

Ducum Sueviæ tunc insignia communia.

Dimidium scuti album & dimidium rubrum, in longitudinem deorsum.

Hildebrandi patris Hiltegarde in signia.

Scutum glaucum quadrisidum; supra ad sinistram, & infra ad dextram trobique tres albicunei. Drey Weiß wecken. supra ad dextram infra ad sinistram verobique in flavo tres nigri cercopitheci.

Super galea niger ethiops rex cum aurea corona, dextra nudum gladium atollens.

Cunei à Bauarica uxore Regarda; cercopitheci à patre duce Sueviæ.

Sic ex sape jam dicto M. S. Alias insignia Suevicorum Ducum non cercopitheci sunt, sed leones.

Habuit frequenter Hiltegarde alias Hillementij, alias Rauenspurgi. Hec Crusius.

De eadem coenobij structura Bruschius: Primum vero Campidonensis coenobij lapidem posuisse legitur, anno domini 1072. Dominus Rolandus Caroli M. è orore Bertha nepos omnium Gallorum, Sabellico teste, fortissimus, presentibus multis principibus ac nobilibus. Dedit autem domina fundatrix ad recens conditum suum canobium Alpegouiam, id est alpibus adiacentem terram, Segouiam, id est lacubus, forte Santheimensi Mariscelleni & Sulzbergensi (hos enim amplissimos pisculentissimosque lacus hodie adhuc possidet eius loci abbas) confinem prouinciam, Rissouiam, hoc est Retiae vicinum agrum, Augustigouiam, Augustana numirum urbi adiacens territorium: Hilergouiam item, id est ad Ilerum sitos agros cum oppidis, pagis, castris, aquis, piscinis, camvis & pascuis, precipue vero comitatu & oppido Campidonensi & arce Hillementana, quæ defuncto Hildebrando, patre eius, Rudelbrechti ac Beronis comitum de Brunsiga sedes fuerat, ad quam hec omnia supra nominata territoria spectabant, cum omnibus juribus ac priuilegijs, ciuilibus ac Ecclesiasticis in omnem aeternitatem ad finem usque mundi usurpandis. Dedit vero hec omnia pro suscitacione nobilium ac illustrium Germanie virorum, qui pietatis, literarum, ac religionis studio sese dederent. Dedit pro nobilibus, inquam, quod Deo ita ordinata. Fortissime hec Hillementane a viro nobili ex arumis & morte liberata esset. Elegit autem cum ad gardi eueneret ante quam Carolo nupsit

K

non ipsi-

effet, nam post, non nouissimum haberet, hunc locum præcipue, quod in Episcopatum Constantiensis, contigisse certum est. ex quo paternam, Augustani, ex quo maternam originem duceret, confinibus si-
Ego nunquam fa-
tus esset; & quod tum etiam in eodem districtu ad S. Nicolai facellum p[ro]p[ter] habita-
tum arburer. Anceps hoc, dubium
rent heremita, qui religiose Deo in maxima ritu puritate & innocentia seruie-
Si non omnino fal-
bant. Adduxerat secum Carolus Hildegardi suae e Constantinopoli duos in-
sum, quod existim. comparabilis statura & stupenda altitudinis gigantes, Sancionem & Celebran-
dum, qui gentia saxa humeris suis ad nouum edificium portantes, voracitatem
sua immensa, cum conditrici tum toti viciniæ admirationi erant, ac risum sub-
inde mouebant. Horum alter, Celebrandus videlicet, mortua domina Hilte-
garde in Italiam venit; Sancionem vero Campidonii mortuus in medio basilica
honorifica sepultura donatus est. Fundatrix sancta vocatur,
Hildegardia sancta. quamobrem dicitur, non quod canonizata sit a Romanis pontificibus, sed quod ab incunabulis
dia pietatis.
Aegros solatur.
Parturientibus sue inuicerit & verbo Dei consolata sit; quod e partu laborantibus feminis imperatrix
currit.
Mortua ante imperium
Carolus.
In pauperes effusa. etiam adfuerit, quod omnibus pauperibus largissimam eleemosynarum distributio-
ne opem summam tulerit. Cuius pietatis insigne & conspicuum hodie adhuc est
in Campidonensi monasterio indicium, ubi in eius memoriam singulis septimanis
bis, diebus videlicet Lunæ & Veneris ducenti homines pauperes distributis pa-
ribus cibari ac refocillari solent. Duxit eam Carolus M. Brunswige, ubi iam
apud auiam Talatinam vixisse scribitur.

Iudicium de gigan-
tibus.

Rursum est quod hic dubites de duabus gigantibus, qui ex luto Promethei ad sidera educti videntur, quanquam aliquid narrationi probabilitatis accedere possit ex simili facto olim apud Cal-
sinum montem, ubi duo quoque architecti (non gigantes, quos fama potius quam veritas in tantam altitudinem porrexit) a Desiderio præsule Constantinopoli accersiti de quibus Leo Ostiensis. Legatos, inquit, præterea Constantinopolim ad conducendos musæ & quadrarij operis peritos opifices mittit ut alij absidam & arcum, atque vestibulum maioris Ecclesie musu componerent, alij Ecclesiae totius pavimentum lapideum pulchra varietate consernerent. Quam vero periti ipsi artifices fuerint, ex opere ipsorum facile coniicipotest, cum & in musu animatas fere effigies & vi-
rentia queque te putes aspicere & in marmoribus omnigeni coloris flores pulchra varietate vernare videantur. Et quoniam huiusmodi artes quingentis iam ferme annis obmisericordia magistra latinitas, eas huius industria recuperare promer-
uit etate nostra.

Iam tabulas Caroli M. inspiciamus, in quibus duo vitia de-
Auent. p. 356, edit.
Basl. prehendi posse videntur, primum, quod illo anno non fuit impe-
ratoris visitatum, qui tantum indictionem & annos regni & Imperij
signarunt, vt id docet Auentinus, qui tradit annum Christi ab Carolo
Crasfo

Crasso demum omnibus epistolis, libellis, diplomatibus additum. Sed fallit & fallitur Auentinus. Extant diplomata Caroli M. Imperatoris, Ludouici Pij Caroli F. Lotharij Nep. quibus annus Christi est adiectus, ut obseruauit doctissimus vir Christophorus Geuuoldus. Reperi tamen alias ab Carolo literas anno Christi signatas, ex quibus hoc vitium dilui potest. deinde quod in extremis anno 10CCLXXI II. scriptas dicat & signet annum regni VI. Imperij I. cum nondum ex Oriente imperium fuerit in Occidentem translatum, nec eo tempore de illo transferendo cogitatum, cum id post septem & viginti demum annos acciderit. Rex enim tantum fuit Francorum & anno 10CCLXXIV. factus Italiæ seu Longobardorum, ut suspicer legendum pro Imperij primo, Regni Italiæ primo. Italiam quippe priore anno (obesse jam Desiderio rege) occuparat, & primum regni annum nondum exegerat cum Desiderium in protestatem rededit.

Notauit & Crusius hunc errorem, quem frigidè ex ipso diplome diluere conatur, non veritus (quod philosophantes aiunt) principium petere, hoc est, ad principium questionis redire, cum diploma propter vitium, possit ipsum in suspicionem venire. quod est huiusmodi.

In nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Carolus diuina fauente clementia Imperator Augustus. Si sanctam Dei Ecclesiam digno magnitudinis nostræ munere sublimare, augmentare, atq; subuenire, ad eternam nostram remuneracionem, & regni nostri stabilitatem prodeſſe confidimus; ideoque nouerit omnium sanctæ Dei Ecclesiae fidelium nostrorumque praesentium scilicet & futurorum solers industria, qualiter nos ob interuentum sancti Simpiatrii nostri Adriani Pape, ac supplicem rogatum dilecta & coniugis nostræ Hildegardis, nec non propter nobilem & fidem famulatum Ioannis Augiensis & S. Galli reverendi abbatis eiusdemque Episcopi Constantiensis precem, ob meritum Rudangi Metensis Episcoopi, & Sturmii Vuldensis abbatis seu ceterorum principum innumerabilium nobis absentium, Andegarium quendam nobilem magnæ religionis virum, & primum Campidonensis cœnobij ad regularem disciplinam in structorem adsumpsimus & in eodem loco Campidonensi, qui ab eodem in honorem sanctæ Dei genitricis Mariae constitutus est & situs in pago Illegou abbatem eum confirmavimus, & a Papa Adriano in sancto die paschæ consecratam preciosissimis sanctorum martyrum Gordiani & Epimachi corporibus donatum, in suam abbatiam honestè transmitimus. Sed quoniam predicta coniuncta nostra in eodem cœnobia locum sepulturae habituram ordinauit, diuersis muniberibus ditando, quicquid in pago Illegou & Augusgoue & Albogoue materna hereditate legitime obtinuit, cum nostra potestativa manu & imperiali largitione illuc tradidit, & in proprium jus eiusd.

Mansiarius p. 502.

monasterij transfudit, & perpetualiter possidendum sicut in alio Breui continetur donavit. Nos igitur eundem locum ut pote de nostro & in nostro fundatum & dotatum, in nostro nostrorumque successorum mundiburdio sine defensione fore constituentes per nostrae auctoritatis munitionem confirmamus & precipimus, ut nullus publicus judex, neque dux, neque comes, aut quislibet ex judiciaria potestate villas, curias, aut loca vel agros seu reliquias possessiones memorato monasterio praesenti tempore subiacentes &c.

Et in fine sic concluditur.

Quod ut verius credatur & omni tempore incorruptum habeatur, manus propria roborantes, sigilli nostri impressione jussimus insigniri.

L. V. S. S P. M. V. S.

Signum Domini Caroli serenissimi
Imperatoris Augusti.

Amelbertus Cancellarius ad vicem Luperti Archi-
Cancellarij recognoui.

Data ab incarnatione domini 1001. Indictione XI. anno vero regni p[re]fissimi Caroli VI. imperij (numerantur hic anni imperij a tempore quo contra Langobardorū regem ab Hadriano Papa in Italiam euocatus fuit) primo. Actum Roma in sancto die pasche in Ecclesia sancti Petri coram Adriano papa & multis alijs principibus, in Dei nomine Amen.

Sed enim nec de loco mortis & conditorij interscriptores conuenit, usque adeo multa sunt de hac fæmina controv[er]sa. Mortuam aiunt Campodunenses Campoduni & ibidem conditam. Dcessit anno, quod omnes tradunt 1001. xxxiiii. prid. Cal. Maias sepultam ait Münsterus Campoduni. De obitu haec Crutus. Anno 1001. xxxiiii. cum Carolus se contra Saxones rursum inquietos pararet, antequam ē Theodonis villa (Dioduro, Metis, aut Dietenho-fa) vbi hiemauerat, discederet, dilecta vxor eius Hiltegarde decessit prid. Cal. Maii, in vigilia ascensionis domini LI. ætatis anno, quia pepererat illi filios Carolum, Pipinum & Ludouicum; filias Rhotrudin, Bertham, Gisalam, & Immam.

Qui pharmaceutriam faciunt, & ea de re fabulas, tragœdias & tomnia fingunt, atque in publica theatra producunt, faciunt ritu poëtarum non historicorum, quos ipsa annorum ratio, quicquid Frischlinus & alij contra moliantur, refutat. Nos piam & religiosam reginam, adeoque sanctam veneramur, venerandamque posteritati sempiternæ commendamus.

SS. MARI.

*Annales. Prose.
Anna l. 4. c. 75.
p. 212.
Crus. p. 529. c. 6.*